

Feljegyzések

★

— Alig mutattak még ró — amugy igazában — arra az óriási — itt is majdnem azt írtam: kísérteties — hasonlóságra, amely Proust és Krúdy Gyula művészei között található. (Egyik sem tudott a másikról, Krúdy legjellemzőbb műveit azelőtt írta, mielőtt Proust művei nyomtatásban megjelentek volna.) Több kötetet lehetne írni a hasonlóságról és megegyezésekről. Ezekből az egyiknek a hatás azonoságáról kellene szólnia: arról, hogy nem a magukat büszkén „széppolitikusok”-nak nevező és a csenevész tantáztáju embereknek való olvasmányok: lektűrök, de még a dus képzelőtehetség sem elég, ha nem konkurrál vele — ugyanolyan erősséggel — az emlékezésnek a lelki életet időnként felkavaró, nyugtalanító, majd megnyugtató és csillító „démona”. De — bárhoggy is ugy lássék — sznoboknak táplálékul sem valók, mert a sznob az ilyenfajta műveket sohasem „élvezi” tisztán és „maradéktalanul”, aminek sok oka van. — Egy másikat arról, hogy mind a kettő a hasonlatok elképzeltetlenül sűrű erdejébe vezet bennünket, hogy mind a kettő egy-egy tárgy, jelenség, személy, táj vagy emlékrészlet megvilágításául, szándéktalanul is víziószerűvé tételénél oldalakra menő hasonlattal dolgozik, példátlan bákezőséggel szórva ki őket magából. És ezenkívül még több kötetet, köztük egy kíséformátumot, a „jelentéktelenebb” külsőségekről, többek között példint arról, hogy mindkettő írásainak egyformán kedvenc színe: a mályvaszín.